

Spoluprácou proti diskriminácii - tlačová správa a memorandum o spolupráci so SNSLP

Inštitút pre výskum práce a rodiny a [Slovenské národné stredisko pre ľudské práva](#) podpísali pri príležitosti Medzinárodného dňa žien 2019 [memorandum o spolupráci](#). Spolupráca medzi týmito inštitúciami sa bude zameriavať na oblasť prevencie a riešenia konkrétnych prípadov diskriminácie na základe pohlavia, resp. rodu s cieľom lepšieho uplatnenia antidiskriminačného zákona v praxi a prístupu k spravodlivosti.

Za diskrimináciu na základe pohlavia je považované znevýhodňovanie osôb a zamedzenie ich prístupu napríklad ku zamestnaniu, kariérenmu postupu či spravodlivému ohodnoteniu na základe kategorizácie jedincov podľa pohlavia/rodu, pričom sa neberú do úvahy ich individuálne schopnosti a kvality. V tejto situácii sa môže ocitnúť ktokoľvek, keď s ním alebo s ňou niekto zaobchádza neférovne, pretože je mužom alebo ženou. Takáto diskriminácia často súvisí s udržiavaním nerealistických rodových stereotypov, či s tradičným chápaním mužských a ženských rolí, ktoré je na Slovensku stále prevažujúce. Z prieskumu [Eurobarometer](#), ktorý sa robil v roku 2017 a bol zameraný na oblasť rodovej rovnosti, vyplynuli o Slovensku nasledovné zistenia:

- 51% respondentov a respondentiek si nemyslí, že u nás bola dosiahnutá rodová rovnosť v politike, 45% si nemyslí, že bola dosiahnutá v práci a podľa 47% nebola rodová rovnosť dosiahnutá vo vedúcich pozíciách;
- 80% ľudí si stále myslí, že ženy sa rozhodujú na základe emócií;
- 73% ľudí si stále myslí, že najdôležitejšou úlohou žien je starať sa o domácnosť a rodinu.

„Stereotypom je však aj to, ak sa na mužov hľadí ako na tých, ktorých hlavným zmyslom života je najmä úspech v kariére a nie ich rodina. Rodová diskriminácia, resp. diskriminácia na základe pohlavia teda môže postihovať ženy aj mužov. V spoločenskej realite a na trhu práce však k nej častejšie dochádza viac vo vzťahu k ženám, čo potvrdzujú mnohé výskumy,“ uviedla Silvia Porubánová, riaditeľka Inštitútu pre výskum práce a rodiny.

Diskriminácia na základe pohlavia/rodu sa prejavuje v rôznych formách, vrátane sexuálneho obťažovania či diskriminácie z dôvodu tehotenstva a materstva. Môže ísť napríklad o nerovnaké odmeňovanie žien, ktoré vykonávajú tú istú prácu ako muži. Alebo zamestnankyne po návrate z rodičovskej dovolenky môžu byť prepustené z práce kvôli škrtom v rozpočte a reorganizácii, zatiaľ čo muži v rovnakej pozícii alebo s menej skúsenosťami si svoje pracovné miesta udržia.

„Naše memorandum o spolupráci sa zameriava na zvýšenie povedomia a lepšie uplatňovanie možnosti využitia antidiskriminačného zákona v praxi. Je pre nás podstatné, aby občianky a občania Slovenska vedeli o svojich právach v oblasti rodovej rovnosti, ako aj v oblasti prevencie sexuálneho obťažovania. Je preto veľmi dôležité, aby sa dobrá prax medzi rôznymi orgánmi vlády, zákonnými inštitúciami a osobami v prípadoch rodovej diskriminácie a sexuálneho obťažovania zdieľala a bola dostupná“, vysvetlila [Katarína Szabová](#), výkonná riaditeľka Slovenského národného strediska pre ľudské práva. Memorandum zároveň prispieva k napĺňaniu Celoštátnej stratégie a akčného plánu rodovej rovnosti na roky 2015 – 2019.

Inštitút pre výskum práce a rodiny zároveň v druhej polovici roka 2019 plánuje spustiť poradenský portál, ktorý bude obsahovať informácie a poskytovať poradenstvo v prípade diskriminácie a nezákonných postupov na základe pohlavia/rodu v rôznych prostrediach, vrátane zamestnania a vzdelávania.

Kľúčové slová: sexuálne obťažovanie, rodová diskriminácia, rodová rovnosť, prevencia, antidiskriminačný zákon, dobrá prax, prístup k spravodlivosti

Kontaktná osoba: Mgr. Viera Böttcher, manažérka komunikácie národného projektu Prevencia a eliminácia rodovej diskriminácie, Inštitút pre výskum práce a rodiny, tel. +421 902138962, email: viera.bottcher@ivpr.gov.sk

Inštitút pre výskum práce a rodiny (IVPR) Prioritnou náplňou činnosti IVPR je výskumná činnosť. Ide o aplikovaný sociálny výskum v oblasti sociálnej a rodinnej politiky, politik trhu práce a zamestnanosti, rovnosti príležitostí, zamestnaneckých vzťahov a v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Výsledky výskumov a analýz sú následne využívané zriaďovateľom pri tvorbe zákonov, koncepcií, stratégií a programov v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. IVPR v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia implementoval viacero národných projektov, v rámci ktorých vypracoval pre MPSVR SR Národnú stratégiu zamestnanosti a Národnú rámcovú stratégiu podpory sociálneho začlenenia a boja proti chudobe. IVPR plnil a aktuálne plní úlohy MPSVR SR aj v oblasti prevencie a eliminácie násillia na ženách.

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva (SNSLP) bolo zriadené na základe medzinárodnej dohody medzi Vládou Slovenskej republiky a Organizáciou Spojených národov o zriadení SNSLP. Prvou a hlavnou podmienkou vzniku národnej inštitúcie pre ochranu a podporu ľudských práv bola nezávislosť od štátnej moci na základe legislatívne upraveného statusu Strediska. V decembri 1993 prijala NR SR zákon č. 308/1993 Z. z. o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva v znení neskorších predpisov, ktorý ustanovuje všetky kompetencie, činnosť a právomoci v oblasti ochrany a podpory ľudských práv. Od roku 2004, v nadväznosti na prijatie tzv. antidiskriminačného zákona pôsobí SNSLP súčasne aj ako národný antidiskriminačný orgán. Medzi činnosťami a úlohami SNSLP patria napr.: monitorovanie a hodnotenie dodržiavania ľudských práv a dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania, uskutočňovanie vzdelávacích aktivít s cieľom zvyšovania tolerance spoločnosti, zabezpečovanie právnej pomoci obetiam diskriminácie, vydávanie odborných stanovísk vo veciach dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania, vykonávanie nezávislé zisťovaní týkajúcich sa diskriminácie, poskytovanie služieb v oblasti ľudských práv.

Národný projekt Prevencia a eliminácia rodovej diskriminácie sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje, www.esf.gov.sk.

EURÓPSKA ÚNIA

Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

MINISTERSTVO
PRÁCE, SOCIÁLNYCH
VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY